

2.9.2020

Lausuntoyhteenveto kevytautolakien kumoamista koskevasta hallituksen esityksestä

Kevytautolakien kumoamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta pyydettiin lausuntoja ajalla 25.8.-31.8.2020. Viikon lausuntokierros katsottiin riittäväksi asian erityisen kiireellisyys vuoksi. Hallituksen esitysluonnoksessa esitettiin kumottavaksi ajoneuvolain muuttamisesta annettu laki (130/2019), ajokorttilain muuttamisesta annettu laki (131/2019), ajoneuvoverolain 4 §:n muuttamisesta annettu laki (133/2019), autoverolain 1 §:n muuttamisesta annettu laki (134/2019), polttoainemaksusta annetun lain 1 §:n muuttamisesta annettu laki (135/2019), arvonlisäverolain 114 §:n muuttamisesta annettu laki (136/2019) ja rikoslain 23 luvun 12 §:n muuttamisesta annettu laki (137/2019). Tavoitteena on, että eduskunta hyväksyy edellä mainittujen kevytautolakien kumoamisen ennen niiden voimaantuloa 1.11.2020, jotta vältetään tilanteelta, jossa Suomen lainsäädäntö olisi ristiriidassa Euroopan unionin lainsäädännön kanssa.

Lausunnonantajat

Lausuntoja annettiin yhteensä 17 kappaletta. Lisäksi kuusi toimijaa ilmoitti, ettei niillä ole asiasta lausuttavaa.

Kirjallisen lausunnon antoivat **Parolan Rengas ja Auto Oy, SF-Caravan ry, Piirla Oy, valtiovarainministeriö, Rahtarit ry, Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry, ulkoministeriö, Oy One-Pro Ab, Opetushallitus, Liikenneturva, Pyöräliitto ry, Autoliitto ry, Suomen Kuljetus ja Logistiikka ry, Suomen Autokoululiitto ry, Liikenne- ja viestintävirasto ja Teknisen Kaupan Liitto ry:n moottoripyöräjaosto**. Lisäksi **Autoalan Keskusliitto ry ja Autotuoajat ja –teollisuus ry** antoivat kirjallisen yhteislausunnon.

Suomen Taksiliitto ry, opetus- ja kulttuuriministeriö, Kuluttajaliitto ry, sisäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, puolustusministeriö ja ympäristöministeriö ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa esitysluonnoksesta.

Yhteenveto lausunnoista

Parolan Rengas ja Auto Oy, SF-Caravan ry, Piirla Oy, valtiovarainministeriö, Rahtarit ry, Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry, Liikenneturva, Pyöräliitto ry, Suomen Kuljetus ja Logistiikka ry, Suomen Autokoululiitto ry, Liikenne- ja viestintävirasto ja Teknisen Kaupan Liitto ry:n moottoripyöräjaosto kannattavat esitystä kevytautoja koskevien lakien kumoamisesta, jotta muun muassa ristiriita EU-oikeuden kanssa ja mahdollinen rikkomusmenettely vältetään.

Autoliitto ry, Piirla Oy ja Autoalan Keskusliitto ry sekä **Autotuoajat ja –teollisuus ry** yhteislausunnossaan toteavat, että Suomen tulee edistää uuteen ajokorttidirektiiviin sisällytettävää kansallista poikkeusta, jolla kevytautot voitaisiin sallia. Kyseisten lausunnonantajien mukaan kevytautojen sallimisella olisi ollut positiivinen vaikutus muun muassa liikenneturvallisuuteen, automarkkinoille ja -kannalle sekä kuluttajille. Autoalan Keskusliitto ry ja Autotuoajat ja –teollisuus ry vastustavat yhteislausunnossaan kevytautolakien kumoamista ja nostavat esille muun muassa Ruotsissa käytössä olevan A-traktorien ajoneuvoluokan, johon

EU:n komissio ei ole puuttunut, sekä Suomessa markkinoilla tarjolla olevat niin sanotut traktorimönkijät, joiden luokittelun traktoreiksi lainsäädäntö sallii.

Oy One-Pro Ab toteaa, että kevytautojen sallimisella oltaisiin lisätty liikenneturvallisuutta ja nostaa esille Oy One-Pro Ab:n ja sen päämiesten tekemät merkittävät investoinnit kevytautojen GPS-GSM nopeusrajoittimeen. Oy One-Pro Ab:n mukaan yritykset ovat luottaneet Suomen lainsäädäntöön, ja jos kevytautolait kumotaan, tulee aloittaa keskustelut korvauksista yrittäjille, jotka ovat työskennelleet GPS-GSM laitteen kehityksen, markkinoinnin ja valmistamisen kanssa.

Opetushallituksella ei ole esitysluonnoksesta huomautettavaa, mutta se tuo esille, että kevytautojen arvioitiin parantavan liikenneturvallisuutta ja esittää, että nuorten liikkumista mahdollistavien ja turvallisuutta lisäävien toimenpiteiden kehittämistä jatketaan, koska varsinkin harvaan asutuilla seuduilla nuorten liikkumismahdollisuudet vaikuttavat esimerkiksi opiskelun saavutettavuuteen.

Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry lisää, että jos kevytautot tulevaisuudessa sallitaan, tulee varmistaa nuorten kuljettajien riittävät ajotaidot ennaltaehkäisevällä kuljettajaopetuksella ja kuljettajantutkinnolla, koska kevytautot vastaavat taajamanopeuksilla täysin henkilöautoa ja nuorten kohdalla vahinkoriski on erityisen korkea. **Liikenneturva** kiinnittää huomiota nuorten korkeaan liikenneturvallisuusriskiin ja toteaa, että nuorten liikenneturvallisuuden parantamiseksi tarvittavaan laaja-alaista sidosryhmätyötä ja EU-tason vaikuttamista sekä monipuolisia toimenpiteitä. Lisäksi Liikenneturva toivoo, että EU:ssa esitetty tavoite liikennekuolemien ja vakavien vammautumisten puolittamiselle vuoteen 2030 mennessä kirjataan Suomen tulevaan liikenneturvallisuusstrategiaan. **Rahtarit ry** toivoo, että nuorten kuljettajien liikennekulttuuria parannettaisiin.

Suomen Autokoululiitto ry ja Teknisen Kaupan Liitto ry:n moottoripyöräjaosto vastustavat yleisesti kevytautojen käyttöönottoa muun muassa nuorten riskialttiin liikennekäyttämisen vuoksi ja toteavat, että on järkevämpää miettiä muita ratkaisuja nuorten liikkumismahdollisuuksien ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi. **Pyöräliitto ry** vastustaa kevytautojen sallimista nostaen esille kevytautojen negatiivisen vaikutuksen yleiseen liikenneturvallisuuteen, kansanterveyteen ja liikennepäästöihin.

Ulkoministeriö kiinnittää huomiota hallituksen esitysluonnoksen jaksoon 5.1.1, jossa nostetaan esille kevytautolakien voimaantulosta seuraava mahdollinen rikkomusmenettely. Ulkoministeriön käsityksen mukaan SEUT 260 artiklan mukainen rikkomusmenettely on mahdollinen vasta, kun EU-tuomioistuin on antanut SEUT 258 artiklan mukaisessa menettelyssä tuomion jäsenvaltiota vastaan, ja komissio on tällaisen tuomion perusteella nostanut kanteen jäsenvaltiota vastaan. Komissio voi nostaa kanteen, jos se katsoo jäsenvaltiolle antamansa virallisen huomautuksen jälkeen, ettei jäsenvaltio ole ryhtynyt EU-tuomioistuimen ratkaisun edellyttämiin toimenpiteisiin. Myös **Autoalan Keskusliitto ry ja Autotuojat ja –teollisuus ry** viittaavat yhteislausunnossaan ulkoministeriön lausuntoon ja huomauttavat, ettei lakien voimaantullessa uhkana olisi ollut ensisijaisesti rikkomusmenettely ja yleensä useimmat epäselvyydet ratkaistaan komission ja jäsenvaltion välisissä neuvotteluissa.